

Warszawa, 23 września 2022 r.

L.DZ.FZZ/138/23/09/2022

Stanowisko Forum Związków Zawodowych ws. projektu ustawy budżetowej na 2023 rok

Forum Związków Zawodowych w sposób zdecydowany sprzeciwia się filozofii i sposobom, w jaki Rząd RP zarządza polityką dotyczącą konstruowania założeń i docelowego projektu ustawy budżetowej. O ile w latach poprzednich Forum akcentowało niedociągnięcia w wymiarze całokształtu procesów związanych z przebiegiem konsultacji społecznych, o tyle w roku bieżącym z pełnym przekonaniem należy stwierdzić, iż w odniesieniu do reprezentatywnych partnerów społecznych, a w szczególności strony związkowej, konsultacje nie wystąpiły. Można mówić o, zaledwie, bardzo skróconym trybie informowania Członków Rady Dialogu Społecznego. Należy w tym miejscu zadać pytanie - co stanowi o przyczynie tak rażącego pogorszenia standardów dialogu społecznego?

Fundamentalnie ważnym problemem, z którym będzie musiało się zmierzyć polskie społeczeństwo w latach kolejnych jest komplementarna erozja usług publicznych i ekspozytury Państwa Polskiego. Wieloletnich zaniechań, a także wpływu pandemii i skutków wynikających z sytuacji na Ukrainie nie rozwiążą propozycje zawarte w projekcie ustawy budżetowej. Zarówno tempo zwiększenia wydatków na ochronę zdrowia jak i szeroko pojętą edukację i oświatę, w odniesieniu do swojej siły nabywczej stanowi zaledwie próbę redukcji szeregu problemów, a nie realną, systemową odpowiedź. Analogiczna sytuacja ma miejsce wśród poszczególnych formacji służb mundurowych, pracowników cywilnych tychże służb, wymiaru sprawiedliwości - generalnie wszędzie tam gdzie Państwo Polskie pełni rolę bezpośredniego lub pośredniego pracodawcy lub organu finansującego konkretne działania.

Realizacja zaproponowanego przez Rząd RP projektu ustawy budżetowej na rok 2023 będzie skutkować coraz większą potrzebą angażowania przez Polki i Polaków dodatkowych środków w celu zaspokojenia potrzeb związanych z ochroną zdrowia, edukacją, opieką, a nawet bezpieczeństwem. Tym samym

w niedalekiej przyszłości, próba narzucenia bardziej dynamicznego tempa reform poszczególnych obszarów działań Państwa Polskiego będzie wymagać zwiększenia obciążeń podatkowych. Podatnik powinien mieć świadomość, iż scenariusz, wedle którego przy jednoczesnym spowolnieniu tempa wzrostu gospodarczego wzrastają obciążenia podatkowe oraz koszty związane z prywatyzacją usług publicznych jest jak najbardziej realny. Do opisanego powyżej koszyka kosztowego należy zaimplementować dodatkowe pozycje, które wynikają z procesów inflacyjnych i szeroko pojętego kryzysu energetycznego.

Opinia publiczna musi być świadoma, iż przedstawiciele Rządu RP pozbawili reprezentatywnych partnerów społecznych jakichkolwiek możliwości negocjacyjnych w zakresie odnoszącym się do potrzeby pilnych, wskaźnikowych podwyżek płac w państwowej sferze budżetowej i szerzej, w całym sektorze finansów publicznych. Zaproponowana w przedmiotowym projekcie propozycja wskaźnikowej podwyżki dla państwowej sfery budżetowej (w wysokości 7,8%), pomimo weryfikacji założeń Rządu RP co do średniorocznego wskaźnika inflacji w 2023 roku (do 9,8%), nie została objęta równoważącą w swych założeniach korektą. Żadnego rodzaju narracja, stosowana przez poszczególne ośrodki władzy nie zredukuje deficytów kadrowych w szpitalach, szkołach, urzędach czy służbach mundurowych, z którymi Polki i Polacy będą mierzyć się w niedalekiej przyszłości.

Forum Związków Zawodowych od wielu lat sygnalizuje stronie rządowej, iż niedopuszczalnym jest budowanie relacji z poszczególnymi interesariuszami w sposób selektywny. Przedmiotowy projekt ustawy budżetowej na rok 2023 pogłębia wspomnianą selektywność. Otóż, w roku kolejnym Rząd RP wyda, niejako „poza budżetem” 422 miliardy złotych. W celu zobrazowania skali, w jakiej publiczne pieniądze wydawane są poza wszelką kontrolą należy przekazać, iż wspomniane 422 miliardy to około 13% PKB. Osoby zarządzające takimi instytucjami jak Bank Gospodarstwa Krajowego czy Polski Fundusz Rozwojowy będą realizować działania niepodlegające jakiegokolwiek weryfikacji przez otoczenie parlamentarne. Przypatrując się coraz to większemu rozszerzeniu w stosowaniu tego typu praktyk należy wyraźnie wyartykułować, iż zupełnie odwrotną postawę przedstawiciele, chociażby resortu finansów czy edukacji i nauki stosują w procesie negocjacji podwyżek dla poszczególnych grup zawodowych. Analizując przyjętą przez Rząd RP formułę dyskusji o przyszłości nauczyciela, pielęgniarki, kuratora sądowego czy funkcjonariusza służby mundurowej można odnieść wrażenie, że w przesadny wręcz sposób dba się o jakość alokacji każdego grosza.

Oczywistym jest, iż odzieranie Budżetu Państwa Polskiego z jego funkcji planistycznych, poprzez ukrywanie wydatków oraz rozszerzanie możliwości zadłużania się przez wspomniane powyżej instytucje nie powinno stanowić jednoczesnego przyzwolenia dla nieracjonalnego wydatkowania środków w obrębie samego Budżetu. Nie zmienia to jednak optyki Forum w sprawie rażących metod, ograniczających możliwości poszukiwania efektywnego konsensusu, chociażby w kontekście tłących się niepokojów społecznych wyrażane przez niektóre grupy. W ramach podsumowania tej części Stanowiska można stwierdzić, iż Budżet Państwa Polskiego rozumiany jako konstrukcja polityczna, stał się kolejnym narzędziem uniemożliwiającym wszelkie próby aktywnej partycypacji w procesach decyzyjnych przez reprezentatywnych partnerów społecznych. Dzieje się tak z powodu przeniesienia instrumentów dających możliwość elastycznego wydatkowania poza jego ustawowe ramy.

Budżet Państwa Polskiego jest, o czym wspominaliśmy na łamach stanowisk lat poprzednich, emanacją standardów i optyki państwa - ludzi i instytucji nim zarządzających. W jaki sposób, w ramach złożonych negocjacji na temat kształtu projektu ustawy budżetowej, dyskutować o wpływie i znaczeniu wzrostu cen w kontekście potrzeb związanych ze wskaźnikową podwyżką płac w państwowej sferze budżetowej skoro środki przeznaczone na rzekomą walkę z inflacją znajdują się poza budżetem? W jaki sposób prowadzić merytoryczny dialog na temat przyszłości systemu emerytalnego, skoro dodatkowe świadczenia emerytalne, np. 13 - sta i 14 - sta emerytura są wypłacane z funduszy znajdujących się poza budżetem?

Reasumując, zmiana funkcjonalności modelu Budżetu Państwa Polskiego pozostaje wyzwaniem, któremu Rząd RP nadal, pomimo obietnic, nie stawiał czoła. Intencyjne wyzbywanie się kontroli w zakresie wydatkowania oznacza jednoczesną rezygnację z odpowiedzialności nad publicznymi pieniędzmi. Tymi, które z kieszeni podatnika trafiają do przysłowiowego skarbcza. Forum Związków Zawodowych, jako organizacja reprezentująca, w największej mierze, interes pracownic i pracowników sektora finansów publicznych domaga się powrotu do możliwości prawdziwego dialogu, pozwalającego na spełnienie postulatów poszczególnych organizacji członkowskich FZZ. Tak może się jednak stać tylko w przypadku, w którym na stole negocjacyjnym znajdzie się obiektywny i pełny obraz wydatków (i intencji zarazem) Państwa Polskiego.

FORUM
ZWIĄZKÓW
ZAWODOWYCH

ul. Jana III Sobieskiego 102A
lok. U7
00-764 Warszawa

Tel. +48 (22) 628 73 75
e-mail: biuro@fzz.org.pl

Z poważaniem

Dorota Gardias
Dorota Gardias
PRZEWODNICZĄCA
FORUM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Santander Bank Polska S.A.
Kod Swift (BIC): WBKPPLPP
Nr: 47 1500 1360 1213 6005 1090 0000

KRS: 0000087470
REGON: 093043340
NIP: 554-24-77-994

